

DE ZAAK M.

Drama in drie bedrijven

door

BAS DE HAAS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE ZAAK M.** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **BAS DE HAAS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2010 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

Personen:

Charles Minderhoud

Elly - zijn vrouw

Marian - vriendin van Elly

Dr. Wouters

Decor:

Het stuk speelt zich af in de huiskamer van het huis van het echtpaar Minderhoud.

Bij de aanvang zitten Elly en Marian thee te drinken.

Eerste bedrijf

Elly: Je moet me toch eens vertellen wat je de afgelopen jaren allemaal hebt beleefd. Hoe lang geleden is het eigenlijk dat we elkaar voor het laatst hebben gezien?

Marian: Daar vraag je me wat. Je weet dat kort nadat Henk en ik trouwden we naar het noorden van het land zijn verhuisd. Helaas bracht het huwelijk ons niet wat we ervan hadden verwacht. Na ongeveer twee jaar zijn we dan ook gescheiden.

Elly: Jammer. Heb je ook kinderen?

Marian: Nee, gelukkig niet. En de scheiding is nu alweer, laat eens kijken, dertien jaar geleden uitgesproken. Dus reken maar uit, vijftien jaar op zijn minst.

Elly: Toch gek eigenlijk dat we op de middelbare school dikke vriendinnen waren, en ook nog een paar jaar daarna elkaar regelmatig zagen, dat toen jij uit de stad verdween we elkaar volstrekt uit het oog zijn verloren.

Marian: Ja, je hebt gelijk, achteraf denk ik ook wel eens dat ik best wel eerder iets van me had mogen laten horen. Maar je weet hoe dat gaat, ik kwam in zo'n andere omgeving terecht, en een nieuwe baan, dat ik helemaal opgeslokt werd door al die veranderingen.

Elly: Dat geldt ook voor mij. Maar om je eerlijk de waarheid te zeggen, ik was destijds niet echt weg van je echtgenoot en ik beschouwde hem als een indringer die jou van mij wegkaapte. Onzin natuurlijk, maar toch...

Marian: Dat mag je rustig zeggen. Enfin, dat is allemaal achter de rug. Maar met jou, hoe is het met jou gegaan? Jij bent ook getrouwd geraakt, heb jij kinderen?

Elly: Nee, al had ik er geen bezwaar tegen gehad. Maar Charles heeft direct na ons trouwen al duidelijk gemaakt dat hij daar absoluut geen behoefte aan had. En wij zijn zo vaak verhuisd, dat was met kinderen ook veel lastiger geweest. Wij wonen sinds kort in dit huis, ik zal het je straks laten zien, als je dat leuk vindt, tenminste. Ben je ooit in een van onze vroegere huizen geweest?

Marian: Nee, en daarom ben ik eerst verkeerd gereden, want ik had alleen maar je laatste adres. Maar de nieuwe bewoners konden mij de goede richting wijzen. Weet je, toen ik van de week door mijn manager voor een klus deze kant uitgestuurd werd nam ik me voor om deze gelegenheid aan te grijpen voor een bezoekje.

Elly: Nou, het was een complete verrassing voor me, toen je vanmorgen belde. Wil je nog een kopje thee, of zal ik een glaasje inschenken?

Marian: Ik geen thee meer, dank je. Maar een glaasje gaat er wel in.
Op de ontmoeting zullen we maar zeggen. Ik heb nog wel even tijd,
want er is niemand die thuis op me wacht.

Elly: *(pakt een fles)* Hou je van sherry? Of iets anders, we hebben ook
port, of wijn.

Marian: Sherry is prima. *(het is even stil, Elly schenkt in)* Dank je.
Proost.

Elly: Gezondheid! Zeg, ik bedenk opeens iets. Je zei zonet dat je de tijd
aan jezelf hebt. Vind je het een idee om te blijven eten? Je kunt dan
gelijk Charles ontmoeten, en we hebben dan nog meer tijd om wat
herinneringen op te halen. Weet je, nu ik jou zie komen er allemaal
dingen naar boven die ik allang dacht vergeten te zijn. Allemaal
dingen uit een gelukkige periode uit mijn leven. *(ze staart even voor
zich uit)*

Marian: *(kijkt haar onderzoekend aan)* Wat bedoel je daarmee? Ben je
nu dan niet gelukkig? Ik wil uiteraard niet onbescheiden zijn, maar als
je me iets wil vertellen, doe het dan gerust. Al heeft onze vriendschap
jaren stilgestaan, er is geen einde aan gekomen wat mij betreft.

Elly: *(aarzelend)* Ja...ik weet het niet....ik....Weet je, toen jij belde dat je
langs wilde komen, beschouwde ik dat als een geschenk uit de
hemel. Eindelijk iemand die ik al veel jaren kende, die mij goed kende
en aan wie ik zonder reserves alles kon vertellen wat me dwarszit.
Maar aan de andere kant, we hebben elkaar zolang niet gezien, we
zijn waarschijnlijk helemaal uit elkaar gegroeid, dat ik niet weet of ik
jou kan opzadelen met mijn problemen. Afgezien ervan of jij dat wel
wil horen.

Marian: *(loopt op haar toe en slaat een arm om haar heen)* Maak je
daar nou niet ongerust over. Ik zei toch dat onze vriendschap nog
steeds levend is. Je weet toch ook nog wel hoe we vroeger al al onze
hartsgeheimen met elkaar deelden. Kom meid, als ik je kan helpen
doe ik dat graag. Ga zitten en stort je hart maar uit.

Elly: *(slikt even)* Het is...Charles en ik, het gaat gewoon heel slecht
tussen ons. We praten nog wel met elkaar, maar alleen over
alledaagse dingen. Hoe was het op kantoor? Wat eten we vandaag?
Ik ben even de deur uit. Vergeet niet om een fles cognac te kopen. Al
dat soort dingen.

Marian: En verder? Raken jullie elkaar nog wel eens aan?

Elly: Vrijen, bedoel je? Nee, al een paar jaar niet meer. Ik wilde vroeger
altijd 's morgens en hij 's avonds. Toen hebben we beloofd elkaar
twee maanden met rust te laten, maar daarna hadden we er beiden
helemaal geen zin meer in.

Marian: Arme schat. Maar heb je het met hem daar dan over gehad?

Elly: Nee. Elke keer dat we er dichtbij komen om te praten over iets wat er werkelijk toe doet, raak ik in paniek en zeg ik dat er niets aan de hand is. En dan ben ik weer gefrustreerd over mezelf dat ik me wel een klap voor mijn kop wil geven.

Marian: En Charles? Kan hij er ook niet over praten? Weet je daar iets meer van?

Elly: Nee. Misschien zit hij wel met dezelfde blokkade.

Marian: Jullie weten dus niets van elkaar, althans over zaken die essentieel zijn. Wil je bij hem weg?

Elly: Ik droom ervan bij hem weg te gaan en alleen te leven.

Marian: En in die dromen ben je gelukkig en onafhankelijk en vrij, maar als je wakker wordt ben je weer eenzaam en de weg kwijt.

Elly: Ja, precies.

Marian: Dan is het misschien een gelukkig toeval dat ik vandaag hier bij jou zit. Je weet waarschijnlijk niet dat ik een paar jaar geleden een opleiding tot gezinstherapeut heb gevolgd. En ik kan je hopelijk een paar nuttige tips geven om hulp te zoeken bij je problemen. Ik mag wel zeggen dat ik goed weet welke therapeuten betrouwbaar zijn en deskundige hulp kunnen bieden.

Elly: Kun jij zelf niet...?

Marian: Nee. Ik zou het wel willen, maar je kunt beter hulp krijgen van iemand die je nog nooit eerder hebt gezien. Maar onthoud vast één ding. Het is niet de schuld van Charles als jij je ongelukkig voelt. Het is niet zijn probleem en je lost het niet op door bij hem weg te gaan. Het is jouw taak om Elly Minderhoud gelukkig te maken en daarvoor is nodig dat je hulp zoekt en krijgt.

Elly: Maar ik weet niet hoe dat moet.

Marian: Onzin, Elly. Je bent vroeger altijd zo zelfbewust en zelfstandig geweest. Herinner je je niet meer dat jij vaak degene was die op school allerlei activiteiten organiseerde, bij de directeur faciliteiten lospeuterde en voorop liep als er een feest moest worden bedacht.

Elly: Ja, vroeger. Maar er is zoveel gebeurd sindsdien. En ik ben veranderd, dat weet je niet half. Jij hebt sinds je trouwen, en ook na je scheiding, voortdurend in dezelfde plaats gewoond. Ik niet. Door Charles zijn werk hebben we in zoveel verschillende huizen gewoond. Jij weet niet hoe het is om een vreemde in een stad te zijn. Een nieuwe vrouw, zonder bekenden of vrienden in de buurt, bijna naamloos, zonder identiteit. En nu, in dit huis, eindelijk voel ik me thuis. Voor het eerst sinds ik een kind was heb ik een thuis. Geen appartement of een plek die je huurt. Een THUIS! Sorry als ik mijn stem verhef. Ik voel me hier veilig. Begrijp je dat?

Marian: Ik denk van wel. Je hebt je ontheemd gevoeld, alleen in een omgeving die voor jou een bedreiging betekende...

Elly: Ja, en nu ik me beter, veiliger voel, is de afstand tot Charles mij duidelijker voor ogen komen te staan. (*het openen van de buitendeur is hoorbaar*) O wacht, daar zul je hem hebben. (*even later komt Charles binnen*)

Charles: Foei, wat een rotweer is het.... (*ziet Marian*) Ach, je hebt bezoek, zie ik.

Elly: Mag ik je voorstellen aan Marian, een oude vriendin die ik meer dan vijftien jaar niet heb gezien. Marian, dit is mijn man, Charles.

Charles: Prettig met u kennis te maken. Ik heb uw naam in het verleden geloof ik wel eens horen noemen. Hebt u niet samen met Elly op de middelbare school gezeten?

Marian: Inderdaad, dat hebt u goed onthouden. Voor mijn werk moest ik vandaag in deze buurt zijn en gisteravond bedacht ik me, dat dit een goede gelegenheid zou zijn om de vriendschapsbanden weer aan te halen.

Charles: Een heel goed idee. Ik heb de laatste tijd het vermoeden dat Elly zich soms wat eenzaam voelt. Ziet u, ik moet voor mijn werk soms lange dagen van huis zijn, zelfs kom ik af en toe pas 's avonds laat thuis, als Elly al op bed ligt. En dat ze daarom behoefte heeft aan mensen om zich heen die ze goed kent en waar ze haar eenzaamheid wat door kan vergeten.

Elly: Ik heb Marian uitgenodigd om te blijven eten. Ik neem aan dat je daar geen bezwaar tegen hebt.

Charles: Natuurlijk niet, integendeel. Het komt bovendien goed uit, dat ik juist vandaag een beetje tijdig thuis ben. Ik hou er helemaal niet van om met regen en wind op de weg te zitten en daarom ben ik maar wat eerder gestopt. Morgen is er weer een dag.

Marian: Wat voor werk doet u, als ik vragen mag?

Charles: Ik zit in zaken, ik ben manager van de inkoopafdeling van een groothandel in electronica. Al zit ik meestentijds op kantoor, toch moet ik er van tijd tot tijd zelf op uit. Dat betekent reizen en nogal eens een nachtje elders overblijven. Maar zullen we afspreken dat we elkaar bij de voornaam noemen? Dat ge-u hou ik toch niet lang vol.

Elly: Zoals je ziet waren we net aan een glaasje begonnen voordat jij binnenkwam. Wat wil jij drinken? Zal ik je een whisky inschenken?

Charles: Ja, goed. Nee, blijf jij maar zitten, ik schenk zelf wel in. Hebben jullie inmiddels al allerlei herinneringen aan vroeger opgehaald? Te oordelen naar het opgewekte gezicht van Elly doet zo'n bezoekje je goed, nietwaar, schat?

Elly: Ik heb Marian wat over ons leven verteld, hoe dikwijls we verhuisd zijn en dat ik me hier pas thuis ben gaan voelen. En zij woont nog steeds in hetzelfde huis waar ze vijftien of zestien jaar geleden introk. Al is ze sedertdien gescheiden.

Marian: Als je elkaar zolang niet gezien hebt is het denk ik geen wonder dat je veel te vertellen hebt aan elkaar. En Elly heeft me verteld dat het regelmatig moeten verhuizen haar niet altijd makkelijk is gevallen.

Charles: Och, misschien is dat wel wat sterk uitgedrukt. Het was in verband met mijn carrière helaas noodzakelijk om af en toe te verkassen, maar ik heb niet de indruk dat ze er bijzonder onder geleden heeft. Kijk, iedere verandering in je woonomgeving vergt natuurlijk even een poosje van aanpassing, maar...

Elly: Nou Charles, zo makkelijk was het nou ook weer niet. En ik vond het voor jouw werk ook belangrijk. Daarom heb ik me er iedere keer in geschikt.

Marian: Het spijt me dat ik erover begonnen ben. Het was bepaald niet mijn bedoeling om...

Elly: Neenee, verontschuldig je niet. Ik ben blij dat ik mijn gevoelens nu eens kan uiten. En wees niet bang, Charles, dat ik nu ineens vuile was buiten ga hangen. Marian is een heel oude vriendin van me geweest en ik kan alles met haar bespreken.

Charles: Maar liefje, ik heb daar helemaal geen moeite mee. Ik ben blij dat je eindelijk eens kan zeggen wat je dwarszit. En als Marian een luisterend oor kan bieden juich ik dat alleen maar toe. Alleen vind ik dat je het probleem niet zwaarder moet maken dan het is. Je zegt toch zelf dat je je hier thuisvoelt, dat je op je plek bent terechtgekomen.

Elly: Natuurlijk, dat is ook zo. Alleen is het maar een deel van het verhaal, ik...

Marian: Lieve El, ik denk dat het toch niet nu het geschiktste moment is om zo alles eruit te gooien. Charles, ik merk dat het niet helemaal koek en ei is tussen jullie, zou het niet beter zijn als jullie samen eens naar een goede hulpverlener op zoek gaan om te zien hoe je uit de problemen kunt komen?

Charles: Uiteraard ben ik daartoe bereid als het nodig moest zijn. Maar ik ben vooralsnog niet overtuigd dat...

Elly: (*barst in tranen uit*) Hoe kun je dat zeggen, Charles! Je weet toch zelf hoe we de laatste jaren naast elkaar geleefd hebben, hoe ik hunkerde naar een portie echte aandacht van je, hoe ik ernaar snakte dat alles weer zou zijn zoals het tussen ons begonnen is. Maar jij dacht alleen maar aan je carrière, hoe je nog meer promotie kon maken en meer geld verdienen. En daarvoor sleepte jij me mee, van

het ene adres naar het andere, zonder erbij na te denken wat dat voor mij betekende.

Charles: Het spijt me, maar met zo'n hysterische aanval kan ik niets beginnen...

Marian: Meneer Minderhoud, ik geloof niet dat hier van histerie sprake is. En wat de uitnodiging om te blijven eten betreft, ik denk dat het maar beter is dat ik die niet aanvaard. Onder de gegeven omstandigheden is mijn aanwezigheid minder gewenst, lijkt me.

Elly: Laat me niet in de steek, Marian!

Marian: Ik laat je niet in de steek, Elly. Zo gauw mogelijk maken we een nieuwe afspraak. Vertrouw op me. *(ze vertrekt, Charles loopt haar achterna)*

Charles: Ik zal u even uitlaten. *(beiden af, Charles even later weer terug)* Moest je nou uitgerekend waar iemand anders bij is zo'n scène maken? Je weet toch dat zolang we getrouwd zijn het erin zat dat we af en toe zouden moeten verhuizen? Waarom maak je daar dan nu ineens zo'n heibel over?

Elly: Het is niet alleen de verhuizingen, Charles. Ik zei zonet toch dat dat maar een deel van het verhaal was. Het gaat mij in wezen om hoe wij samenleven, hoe de innigheid van vroeger plaats gemaakt heeft voor een emotionele verhouding, hoe de kleine attenties zijn verdwenen. Ik hoef heus geen luxe leven te leiden, als ik jou maar heb, zoals ik je in het begin gekend heb.

Charles: Wil je daarmee zeggen dat ik je verwaarloosd heb? Nee toch zeker. Ik heb steeds mijn best gedaan om je het leven aangenaam te maken. Je hebt van mij alles kunnen krijgen wat je hartje begeerde.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto